

РЕШЕНИЕ

№ 1781

гр. Бургас, 09.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, LIX СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Александър Д. Муртев

при участието на секретаря РАДОСТИНА В. ТАВИТЯН
като разгледа докладваното от Александър Д. Муртев Гражданско дело № 20222120102788 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по искова молба на Г. В. В., ЕГН: *****, изтъпяващ присъда в, срещу Главна дирекция “Изпълнение на наказанията” гр. София, бул. “Ген. Н. Столетов” № 21, с която са предявени следните искове:

- да бъде прието за установено, че от страна на ответника е допуснато извършването на пряка дискриминация в, изразяващи се в неравностойно третиране на ищеца, в качество му на изтъпяващ наказание “лишен от свобода”, като е лишен от достъп до бръснарница на територията на затвора гр. Б., с което е поставен по признака “лично положение” в по-неблагоприятно положение, в сравнение с останалите лишени от свобода, изтъпяващи същото наказание, при същите условия и обстоятелства в и, считано от 20.05.2011г. до 12.12.2015г.,

- да бъде осъден ответника да преустанови нарушението, както и да се въздържа в бъдеще от нататъшни нарушения;

- да бъде осъден ответника да заплати обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лв., ведно със законна лихва от датата на подаване на исковата молба – 08.11.2021г. до окончателното ѝ изплащане;

- да бъде осъден ответника да заплати мораторна лихва в размер на 12 300 лв. за периода от 12.12.2015г. до 07.11.2021г.

Производството е било образувано първоначално пред СРС, а с Определение от 30.03.2022г. е прекратено и изпратено по подсъдност на Районен съд – Бургас, която се явява местно компетентен с оглед мястото на възникване на спорното правоотношение.

Ищецът твърди, че на 20.05.2011г. е бил преведен от Следствения арест – Ш. в, където на втория етаж в корпуса на затвора, прекарал времето до 12.12.2015г. или общо

период от 4 години и 11 месеца. Твърди, че в действал график, съгласно който следвало да бъде осигурявано постригване всяка седмица, но това не се спазвало. Вместо това бръснарят, който бил щатно назначен на тази длъжност лишен от свобода, идвал веднъж месечно във II ЗПС и подстригвал ищеца и неговите съкилийници на място. Ищецът твърди, че по същото време, при сравними обстоятелства, на всички лишени от свобода в и се осигурявала от администрацията на затвора възможност на подстригване в нормална среда при спазване на хигиенните норми в специално обособено за тази цел помещение – т.н. “бръснарници”, което се оказало недостъпно за следствените и подсъдимите лица във II ЗПС в затвора гр. Б., които дори не били осъдени. Ищецът твърди, че липсата на специално обособено помещение му причинило трайно интензивна и продължителна във времето тревожност и притеснения за здравето му. Сочи се, че тези вреди настъпили вследствие незаконосъобразните действия и бездействия на ответника ГДИН към МП и в частност неговите подчинени длъжностни лица – служители на администрацията на, които не осигурили обособено място за подстригване, съобразено с хигиенните норми за периода от 20.05.2011г. до 12.12.2015г. Ищецът навежда доводи, че с бездействието си и неосигуряването на достъп до бръснарница, ответникът нарушил нормите на чл.2, ал.3 и чл.3 от ЗИНЗС, чл.6 и чл.31, ал.5 от КРБ и чл.3 и чл.13 от ЕКПЧОС и го дискриминирал на основата на личното му положение на лишен от свобода като защитен признак, докато при сходни и сравними обстоятелства толерирал и привилегирова другите затворници в и

Ангажира писмени доказателства.

В срока по чл.131 ГПК ответникът оспорва иска на ищеца, с който се иска да бъде осъден да преустанови нарушението и да се въздържа за в бъдеще от по-нататъшни действия като твърди, че същият не разполага с правен интерес, доколкото същият считано от 17.12.2015г. не се намира в По отношение на предявения иск за обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лв. се сочи, че същият следва да бъде разгледан по реда на ЗОДОВ по общия ред и следователно компетентен се явява АССГ, съгласно чл.74, ал.2 от ЗЗДискр. Ответникът оспорва иска по основание, навеждайки подробни доводи, че изложените от ищеца твърдения не обосновават извод за съзнателно проявено дискриминационно отношение, при наличие на пряка причинно –следствена връзка между неблагоприятното отношение и причината за него, изразяваща се в неговото “лично положение”. Обосновава се извод, че от доказателствата по делото не се установява по-неблагоприятно третиране на ищеца на основата на личното му положение на осъден на доживотен затвор спрямо останалите лица в сходно положение, тъй като не се установява той да е имал по-ограничени възможности от другите затворници по отношение осигуряването на фризьорски услуги. Отделно от това се излагат аргументи, че нормативната уредба, в частност чл.151, ал.1, т.1 ЗИНЗС не създава позитивно задължение за ответника да осигури специално пригодено помещение за фризьорски услуги, а обстоятелството, че услугата не се предоставя в отделно помещение не води до извода, че е налице дискриминационно отношение, тъй като на ищеца са били осигурени условия за поддържане на косата и бръснене. В тази връзка се твърди, че дори да е налице практика в друг затвор подстригването да се извършва в

отделно помещение, това вероятно е въведено по преценка на съответната администрация. По изложените съображения, моли предявените искове да бъдат отхвърлени като неоснователни

Ангажира доказателства.

В съдебно заседание, ищецът се явява лично и се представлява от назначения му служебен адвокат Т., която поддържа исковите претенции и моли същите да бъдат уважени.

В съдебно заседание, ответникът не се явява и не изпраща представител. Същият депозира нарочна молба, с която заявява, че поддържа отговора на исковата молба и моли исковете да бъдат отхвърлени.

Съдът като взе предвид доводите на страните и прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства намира за установено следното:

Не е спорно между страните, че на ищеца Г. В. В. изтърпява наказание ".....", в, както и че за периода от 20.05.2011г. до 12.12.2015г. същият е изтърпявал наказанието си в

Установява се от приетите по делото писмени доказателства – писма от затворите в гр. Б. и гр. С. и гр. Л., че в затвора в гр. Б. няма обособено място за подстригване на лишените от свобода, а подстригването се извършва в под наблюдението на служители от наздорно-охранителния състав, в близост до съответния пост, където има изведен електрически контакт, който да бъде ползван за захранване на подстригващата техника и при изявено желание от осъдените, а затворите в гр. С. и Л. разполагат с помещения за подстригване на лишените от свобода.

Установява се от приложената към писмото от, справка рег. № 899/10.02.2022г., че услугата по подстригване на лишените от свобода се е осъществявала през процесния период от други лишени от свобода, назначени на длъжността “Бръснар”.

Представения с писмото от примерен график за работа на лишените от свобода, назначени на длъжността “фризьор” към съдът намира за неотнорм, тъй като не се отнася към извършваната през процесния период дейност по подстригване. Освен това между страните не е спорно, че услугата се е извършвала по определен от затворническата администрация график.

По делото са събрани гласни доказателства, чрез разпита на свидетеля М.С. – изтърпяващ наказание “.....” в и съкилийник на ищеца, които съдът кредитира изцяло като достоверни, тъй като не се опровергават от събраните по делото доказателствен материал.

От показанията на св. С. се установява, че познава ищеца от 2015г., когато заедно са пребивавали в, както и че през периода от 1993г. до 1999г. се е намирал в, където не е съществувала обособена бръснарница, за разлика от затворите в С. и Л., където е имало специално пригодени помещения. Сочи, че ищецът поддържа добра хигиена и има нужда да бъде подстригван в бръснарница. Разказва, че винаги когато е говорил с ищеца за условията в бургаският затвор, последния му се е оплаквал, чувствал се е отхвърлен, притеснен и разтревожен от факта, че не може да поддържа добър външен вид. Споделял е на свидетеля, че намира условията за нечовешки и унижителни.

При така установените правнорелевантни факти съдът намира следното от правна страна:

Предявени са кумулативно съединени искове с правно основание чл. 71, ал. 1, т. 1, 2 и т.3 ЗЗДискр. и чл.86 от ЗЗД за установяване на нарушение в третирането на ищеца, представляващо пряка или непряка дискриминация, основана на признака "лично положение", за осъждане на ответника да преустанови нарушението, да заплати обезщетение на ищеца за претърпени неимуществени вреди от нарушението, както и му заплати

мораторна лихва.

С Определението си от 10.05.2022г. съдът се е произнесъл по възражението на ответника за липса на подведомственост на спора по чл.71, ал.1, т.3 от ЗЗДискр. като е приел, че когато увреденото от дискриминация лице е сезирало съда с иск за установяване факта на нарушението и с осъдителен иск за обезщетение, имплицитно включващ иск за установяване факта на нарушението, но същите следва да бъдат приети и разгледани от общите съдилища.

По така изложените съображения съдът намира, че исковете са допустими. Разгледани по същество същите са неоснователни.

В производството за защита от дискриминация ищецът, който твърди, че е бил жертва на дискриминация следва да докаже фактите, от които може да се направи извод, че е налице дискриминация, изразяваща се в различно, неравно третиране на лица на основата на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна, което няма правомерна цел – няма обективно и разумно оправдание, свързано със защита на обществен интерес, и липсва пропорционалност между използваните средства и преследваната цел, а ответникът следва да докаже, че правото на равно третиране не е нарушено – чл. 9 ЗЗДискр.

Въпросът налице ли е дискриминация на основа лично положение, когато всички лица, притежаващи лично качество, са подложени на по-неблагоприятно третиране, е намерил отговор в практиката на ВКС, който отговор е обвързан с конкретност относно личното качество и дискриминационния признак (така решение № 3/2013 г. по гр. д № 534/2012 г. IV ГО на ВКС). Приема се, че от значение при установяването на дискриминация е обективно съществуващият недопустим противоположен резултат при упражняване на дейността, проявен в която и да е от очертаните в Закона за защита от дискриминация форми на нежелано или по-неблагоприятно третиране, независимо дали при осъществяването на тази дейност са спазени съответните нормативни изисквания.

В настоящия случай не се установи нито твърдението от ищеца недопустим противоположен резултат, нито наличие на някой от признаците, по които може да е налице дискриминационно отношение.

Ищецът е осъден на наказание ".....", като съгласно 197, ал. 1 ЗИНЗС наказанието "доживотен затвор" и "....." се изпълнява в отделни затвори или в обособени отделения към другите затвори. Съгласно разпоредбата на чл. 197, ал. 2 ЗИНЗС, доколкото в глава 15 от закона не е предвидено друго, при изпълнение на наказанието доживотен затвор и се прилагат общите разпоредби. Съгласно чл. 41, ал. 3 ЗИНЗС в затворите, поправителните домове и затворническите общежития поправителното въздействие се осъществява диференцирано по отношение на настанените в тях отделни категории осъдени.

Разпоредбите на чл. 151, ал. 1, т. 1 от ЗИНЗС и чл. 73, ал. 1, т. 1 от Наредба № 2 от 22.03.2010 година за условията и реда за медицинското обслужване в местата за предвиждат, че на лишените от свобода се осигуряват условия за поддържане на косата и бръснене.

Установи се от събраните писмени доказателства, че в затвора в гр. Б. такива условия са осигурени на лишените от свобода, в т. ч. и на ищеца В. – лишените от свобода се подстригват по график и при желание от тяхна страна под наблюдението на служители от наздорно-охранителния състав, в близост до съответния пост, където има изведен електрически контакт, който е бил ползван за хранене на подстригващата техника. Това поставя всички изтърпяващи наказания, свързани с в този затвор при равни условия, а и законът не поставя изискване тези условия да включват и специално обособено

помещение за подстригване.

Въпреки установената по делото липса на специално пригодено помещение за подстригване в затвора в гр. Б. и наличието на такова в затвора в гр. С. и, не се установи да е налице недопустим и противоположен резултат в дейността на ответника. Напротив в изпълнение на разпоредбата на чл. 151, ал. 1, т. 1 ЗИНЗС и чл. 73, ал. 1 от Наредба № 2 от 22.03.2010 г. на лишените от свобода в Бургас са осигурени условия за подстригване. Практиката наложена в и, а именно подстригването на всички затворници да се извършва в отделно помещение, вероятно е въведена по преценка на съответната администрация, доколкото в цитираните правила няма изрично нормативно изискване такова помещение за такива дейности да бъде непременно обособено, поради което същата няма и не може да има обвързващ администрацията на другите затвори, в частност тази на характер. От друга страна по-неблагоприятното третиране на лишените от свобода в зависимост от това в кое затворническо заведение изтърпяват наказанието си не е сред изрично предвидените дискриминационни признаци по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр., при установяване на които може да се приеме, че е извършена дискриминация. / В тази връзка е постановено решение на Върховния касационен съд на Р България, IV г. о, ГК, № 244 от 14.08.2012 г. по гр. д. № 777/2011 г./

Тъй като по делото не се установи дискриминационно отношение на ответника спрямо ищеца, исквете като неоснователни следва да бъдат отхвърлени.

По разноските:

Нормата на чл.75, ал.2 ЗЗДискр. е аналогична на чл.11, ал.1 ЗЗДН и др., съгласно които разпоредби ищите не внасят държавни такси по делото, а разноските се поемат от бюджета на съдебната власт. Правилата уреждат отношенията на ищите с фиска, но не ги освобождават от задължението да възстановят на насрещната страна по спора направените разходи, когато искът е изцяло или частично неоснователен. Тези разходи на страната, в чиято полза е разрешен спорът, само защото е имала процесуалното положение на ответник, не мога да останат за нейна сметка, нито ѝ се възстановяват от държавата. Смисълът на уредбата по е обезщетяване на всяка от страните по делото за средствата, с които е намалена имуществената ѝ сфера по повод съдебното производство, щом съдът е отсъди по спора в нейна полза, а дори и без подобно решение, ответникът има право на подобно обезщетение за съдебно - деловодните разноски, ако с поведението си не е станал причина за завеждане на делото -. Нормата на чл.75, ал.2 ЗЗДискр. улеснява достъпа до правосъдие на пострадалите от дискриминационни действия, но не предвижда изключение от общия принцип за възстановяване на сумите, с които имуществото на ответника е намалало поради неоснователност на претенциите на ищеца/така определение № 595 от 22.07.2019 г. на ВКС по гр. д. № 109/2019 г., решение № 85 от 13.09.2016 г. по гр. д. № 4328/2015 г. и др. /.

Предвид изложеното, в полза на ответника следва да бъдат присъдени съдебно-деловодни разноски в размер на 100 лв. на осн. за юрисконсултско възнаграждение, определено от съда в минимален размер.

Възнаграждението на назначения от съда процесуален представител на ищеца следва да бъде заплатено по реда на чл. 37 и сл. ЗПрП.

По изложените съображения Районен съд – Бургас

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от Г. В. В., ЕГН *****, изтърпяващ наказание "....." в, против Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", гр. София, искове с правно основание чл. 71, ал. 1, т. 1, т. 2 и т.3 ЗЗДискр. и чл.86 от ЗЗД, за признаване за установено в отношенията между страните, че ответникът Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", гр. София е извършил нарушение на чл. 4, ал. 2 ЗЗДискр., изразяващо се в неравно третиране по лично положение на осъдения Г. В. В., ЕГН

*****, изтърпяващ наказание "....." в, изразяващо се в липса на обособено помещение за подстригване в в периода от 20.05.2011г. до 12.12.2015г., за осъждане на ответника да преустанови нарушението и да се въздържа в бъдеще от по-нататъшни нарушения, за осъждане на ответника да заплати обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лв. за периода от 20.05.2011г. до 12.12.2015г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 08.11.2021г. до окончателното ѝ изплащане, както и за осъждане на ответника да му заплати мораторна лихва в размер на 12 300 лв. за периода от 12.12.2015г. до 07.11.2021г.

ОСЪЖДА Г. В. В., ЕГН *****, изтърпяващ наказание "....." в да заплати на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията, на основание чл. 78, ал. 3 вр. ал. 8 ГПК сумата от 100 лв. разноски по производството.

Решението може да се обжалва пред Окръжен съд – Бургас в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Районен съд – Бургас: _____